

Keihässuo, Oulu (Ylikiiminki) YKJ: 7202 N, 3482 E, 108 m mpy (22.10.2010)

Keihässuo sijaitsee Kiiminkijoen valuma-alueen laidalla yhden suolahdekkeen yltäessä Oulujoen valuma-alueen puolelle. Suo on Kiiminkijoen vierellä harjujakson siitä erottama ja pituussuunnassa Keihäsojan luonnonpuron lävistämä pitkänomainen vaihettumissuon luonteinen sekayhdistymätyyppi.

Koska Keihässuon kokonaisuus on keskiosasta ojitettu ja itäosan ojittamattoman alueen reunaosassa on suopeltoja, tarkastelu on kohdistettu luoteiseen laajaan noin 200 hehtaarin ojittamattomaan pääalueeseen, joka on luonnontilaiseen verrattava (3/5). Lounainen vedentulosuunta on puoleksi ojitettu koillisen ojittamattoman reunan viettäessä luontaisesti Keihäsojaan. Ojan koillispuolella oleva pienehkö alue on luonnontilainen lukuun ottamatta pohjoista kulmausta. Suon karuudesta johtuen ojituksella on ollut vähäinen vaikutus suohon, etenkin ojittamattomalle lakeudelle. Ainoastaan alueen itäosan poikki menevä koivuttunut penkkatie on ollut ympäristöön selvästi kuivatusvaikutteinen.

Pitkänomaisen Keihässuon suoveden virtaussuunta on poikittainen suuntautuen koillislaidan Keihäsojaa kohden. Pintavirtaus lienee huomattavan vähäistä johtuen aivan vierellä olevasta vedenjakajasta. Lisäksi suon eteläosassa olevat hiekkaiset rantavallit toiminevat vesinieluina. Ainakin jonkin suuruista pinnanalaista virtausta ilmentää pohjoiskulman piilopuron kaltainen muodostuma ja sen yhteydessä oleva karu hete.

Silikaattialustasta ja vesivirtauksen niukkuudesta johtuen suon trofia on valtaosaltaan joko karu tai äärikaru. Mätäspintaiset alat ovat paikoin kehittyneet viettokeidasmaisesti jäsentyneiksi lyhytkorsikeidasrämeiksi, joilla saattaa reunaosissaan olla vielä minerotrofian reliktieitä. Mätästyneitä aloja ovat myös laajahkot karujen rahkaisten sararämeiden ja tupasvillarämeiden sekä rahkaisten lyhytkorsirämeiden ja rahkarämeiden kuvioilla; rahkaiset saranevat ovat harvinaisen runsaasti vaiverovaltaisia. Välipintaiset alat ovat enimmäkseen karuja tai äärikaruja lyhytkorsinevoja sekä karuja tai mesotrofisia kalvakkanevoja. Rimpipintaiset alat ovat taas karuja rahkasammalrimpinevoja. Keihäsojan varret ovat melko karuja, enimmäkseen saumamaisia varsinaisia korpia, paikoin saraneva- tai ruoho- ja heinäkorpileikkuisia.

Keihässuon luontotyypeistä uhanalaisia, suon karuudesta huolimatta, on seitsemän suotyyppiä. Metsä- tai vesilaeissa noteerataan kangasmetsäsaarekkeet ja luonnontilainen puro, kansainvälisessä erityisvastuuluontotyypistössä taas rimpinevat.

Suolla tavatuista kasvilajeista uhanalaisia on vain rimpivihvilä. Suolta ei ole tehty pesimälinnuston inventointia. Suolla kuitenkin pesii direktiivi- ja erityisvastuulaji joutsen. Suon ominaisuuksien perusteella voisi päätellä suolinnuston olevan korkeintaan alueelle tavanomaista luokkaa.

Keihässuon läheisyydessä, kuitenkin Kiiminkijoen pohjoispuolella, on kolme soidensuojelualuetta. Turvetuotantoon kohdennettuja tai siihen suunniteltuja alueita on taas joen eteläpuolella, Keihässuosta etelän ja idän suunnissa. Suon luonnontilan käyttöarvoa lisää – mm. hillastus- ja teerestysarvon lisäksi – sen sijainti, jonka lähialueella ei ole yhtään luonnontilaisuuden takaavaa suojeltua suota.